

บทคัดย่อ

169512

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : มาตรการทางกฎหมายในการจัดรูปแบบโครงสร้างการบริหาร
จัดการอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม
ในการทำงาน

ชื่อผู้เขียน : นายตรีเนตร สาระพงษ์

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2545

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ โชคเหมาะ

ประธานกรรมการ

2. อาจารย์วิฑูรย์ สิมะโชคดี

ระบบการบริหารจัดการอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานในปัจจุบัน ยังมีรูปแบบโครงสร้างการบริหารจัดการที่กระจัดกระจายอยู่ในหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งสังกัดอยู่ในหลายกระทรวงไม่ว่าจะเป็นกระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพลังงาน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งผลจากความซ้ำซ้อนของหน่วยงานดังกล่าวส่งผลให้เกิดปัญหาที่ตามมาไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านมาตรฐานของกฎหมาย ปัญหาการออกกฎหมายมาซ้ำซ้อนกัน ปัญหาการฟ้องร้องคดี ปัญหาด้านการบริหารจัดการภาครัฐตั้งแต่เรื่องการใช้จ่ายงบประมาณ กำลังคน ปัญหาความยุ่งยากของผู้ประกอบการปัญหาผู้ใช้แรงงานและยังเป็นเงื่อนไขให้เกิดการกีดกันทางการค้าในทางการค้าระหว่างประเทศ

ผลกระทบอย่างหนักอีกประการหนึ่งที่เกิดขึ้นจากความซ้ำซ้อนของหน่วยงานดังกล่าว ทำให้การบริหารจัดการอาชีวอนามัยความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานเป็นไปอย่างไร้ประสิทธิภาพจนส่งผลให้เกิดการประสบอันตราย เจ็บป่วย

ทุพพลภาพ และตายของผู้ใช้แรงงานและบุคคลที่สามอันเป็นประชาชนทั่วไปเป็นจำนวนมาก อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงมาตรฐานทางด้านสวัสดิการและสิทธิมนุษยชนทางด้านแรงงานที่ค่อนข้างต่ำ

จากการศึกษาวิจัยพบว่า ปัญหาเกิดจากประเทศไทยไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการทางด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานโดยตรง มีแต่หน่วยงานและกฎหมายที่กระจัดกระจายอยู่ในหน่วยงานของกระทรวงต่าง ๆ ซึ่งมีการทำงานในลักษณะต่างคนต่างทำ ไม่มีการประสานและร่วมมือกันแก้ไขและป้องกันปัญหา ซึ่งแตกต่างกับในต่างประเทศที่มีรูปแบบโครงสร้างการบริหารจัดการอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างเป็นระบบ กล่าวคือ มีรูปแบบโครงสร้างการบริหารจัดการโดยภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จ และโครงสร้างการบริหารจัดการโดยหน่วยงานอิสระที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลซึ่งทำงานร่วมกับหน่วยงานของรัฐ โดยมีการแบ่งภารกิจและประสานงานกันอย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวทั้งระบบและสามารถดำเนินการบริหารจัดการอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานทั้งกระบวนการ วิทยานิพนธ์เรื่องนี้จึงได้เสนอแนะให้ปรับปรุงและบัญญัติกฎหมายเพื่อการจัดรูปแบบโครงสร้างการบริหารจัดการอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานเพื่อให้เกิดการบูรณาการ โดยมีรายละเอียดพอสรุป ได้ดังนี้

1. ควรดำเนินการยุบรวมหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบต่องานอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานโดยตรง
2. ควรดำเนินการจัดตั้งหน่วยงานอิสระขึ้นมารับผิดชอบต่องานอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานโดยตรงอย่างครบวงจรในหน่วยงานเดียว โดยบัญญัติกฎหมายเป็นพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงานแห่งชาติ พ.ศ....โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานแห่งชาติซึ่งทำงานในระดับนโยบายและกลยุทธ์ และกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งทำงานในส่วนของการปฏิบัติการ

3. ดำเนินการบัญญัติกฎหมายเป็นพระราชบัญญัติอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ....

4. การออกกฎหมายมาตรฐานทางด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ควรกำหนดให้เป็นหน้าที่คณะกรรมการอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานแห่งชาติ ซึ่งอาจจะปรึกษากับคณะกรรมการที่ปรึกษาคณะต่างๆ. อย่างไรก็ตามในส่วนของค่ามาตรฐานต่างๆ ก่อนที่จะนำมาประกาศเป็นกฎหมายควรผ่านกระบวนการทางด้านการศึกษา วิจัย มาก่อน

5. ควรตั้งกรมอาชีวเวชศาสตร์ขึ้นมารับผิดชอบภารกิจทางด้านสุขภาพอนามัยของผู้ใช้แรงงาน โดยสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และมีการประสานการทำงานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานในสังกัดของคณะกรรมการอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานแห่งชาติ

ABSTRACT

169512

Thesis Title : Legal Measures Concerning Effective Structure for
Managing Occupational Health Safety and
Environment Conditions on Working

Student's Name : Mr. Treeneat Sarapong

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 2002

Advisory Committee :

1. Assoc. Prof. Dr. Poom Chokmoh Chairperson
2. Mr. Witoon Simachokedee

Managerial and administrative system concerning occupational health safety and working environment condition in current work still consists of the scattering structure and framework therefor rooting in several Ministries, for instance, Ministry of Labour, Ministry of Industry, Ministry of Public Health, Ministry of Energy, Ministry of National Resource and Environment, Ministry of Science and Technology and Ministry of Interior and Ministry of Agriculture and Cooperatives. The overlapping of such organizations has caused numerous problems; either problem regarding legal standard, redundant enactment, litigation, governmental management with regard to budget and work force, difficulty of an entrepreneur or laborer and, in addition, resulted in the conditions of trading boycott in international trade.

One severe outcome arisen from such overlapping has made the administration thereof ineffective so that it has given rise to the great deal of injury, illness, disability and death concurrently shown the low standard for welfare and human rights.

From the study and research of this problem, founded that the current problems has occurred since Thailand has had no direct organization responsible for occupational health safety and working environment condition in working, but had only organization and law scattering over organizations and ministries with the nature of isolation, non-cooperation and non-coordination in coping with problem. This regard is different from a foreign country having the systematic management and administration concerning occupational health, safety and working environment condition, namely, the comprehensive structure and framework by the independent authority with the status as a juristic person working with the governmental organization by giving clear task and full cooperation is setting up in order to bring about the effective management and administration.

In order to solving such problem for the entire system and making the management and administration thereupon to be in full process, this thesis, accordingly, suggests that there should be, for the purpose of integrity, an amendment and enactment especially for organizing the systematic management and administration concerning occupational health, safety and working environment condition, whereas the suggestion summarized as follows:

1. The organizations responsible for occupational health safety and working environment condition in working should be disbanded and merged into one organization.

2. An independent organization should be established as one organization directly responsible for occupational health safety and working environment condition in working by virtue of enacting the Establishment of Institution of National Occupational Health Safety and Working Environment Condition in Working Act B.E. ... and having the Committee of National Occupational Health Safety and Working Environment Condition in Working in operational process.

3. The Occupational Health Safety and Working Environment Condition in Working Act B.E. ... should be as by law enacted.

4. Law enactment in respect of standard of occupational health safety and working environment condition in working should be authorized to the Committee of National Occupational Health Safety and Working Environment Condition in Working in collaboration of the Advisory Committees. However, the standard thereabout should be designated through educational and research process before enactment.

5. The Department Occupational Health Safety should be established responsible for the task in the field of health safety of the labourers under the command of the Ministry of Public Health and close coordination with the organization attached to the Committee of National Occupational Health Safety and Working Environment Condition in Working